

JOSEF DRNEK

OTAVSKÉ PERLY

ŠACHOVÉ UMĚNÍ

Interview s autorem.

Podává M. Soukup.

Jakými cestami jste se, mistře, dostal na skladatelskou dráhu?

Ríkává se: Z malé jiskry velký oheň bývá. Kdyby nebylo v mé rodné chalupě v Kocelovicích na Blatensku hodně již sešlého svazku starého časopisu, „Rodinné kroniky“, v němž jsem při listování zvědavě prohlížel panáčky v 64 čtverečkách, nevěděl bych býval do svého patnáctého roku, že hra v šachy vůbec je. Záhadnost šachových diagramů se mi rozjasnila teprve, když jsem si jako kandidát učitelství v Příbrami kupoval ze své zlatkové měsíční „apanáže“ šestikrejcarový časopis „Besedy lidu“, v němž právě byl otiskován návod k šachové hře. Oddal jsem se hlavně řešení uveřejňovaných úloh.

Dnes už je veřejným tajemstvím, že za jmény „Marie Češková“ a „Marie Drnková“, pod nimiž se počátkem našeho století objevovaly ony pěkné dvojtažky, jste se skrýval

Vy sám. Co Vás přivedlo na myšlenku zvolit si ženský pseudonym?

To bylo tak. V roce 1895 přišel jsem na školu do Slatiny, kdež choť řidičeho učitele odebírala „Nové pařížské módy“ se šachovou rubrikou, řízenou Dr Musilem. Tu jsem pokračoval v řešitelských soutěžích pode jménem odběratelčiným Marie Česková, a posléze jsem se odvážil i na tvoření úloh. První pokusy byly otištěny v roce 1900. Do roku 1907 uveřejněno bylo asi 56 dvojtažek a 5 trojtažek. Dálo se tak později také pod pseudonymem Marie Drnková.

Slychal jsem od úlohářů, že Dr Musil, o němž jste se zmínil, snad vůbec s nikým nekorespondoval, a dopídit se dnes byl jen kouska jeho rukopisu je zcela nemožné. Byl jste snad Vy s ním v písemném styku?

Co jste slyšel, je asi pravda. Dr Musil mně nikdy neposlal přímo ani lističku, jen časem v listárně oznámil nekorektnost úlohy nebo prosil milostivou paní o další příspěvky. A „milostivá paní“ tedy posílala.

Ve Vaší skladatelské činnosti je „okénko“ asi v letech okolo 1910. Proč jste se tehdy odmlčel?

Roku 1906 přešel jsem do Horažďovic. Záhy mně tu zabrala mimoškolní práce tolik času, že na šachy ho nezbylo. Má šachovnice odpočívala až do světové války. Zájem zejména o úlohovou skladbu oživil až zase v roce 1915 v Aši, kde jsem konal vojenskou službu, jež poskytovala plno prázdného času. A již roku 1916 zaslal jsem nové pokusy trojtahové Dr. Palkoskovi. Hned první příspěvek byl otištěn v Národní politice.

Vím, že jste pak míval hodně úloh v Národní politice. Soudím z toho, že Váš poměr k redaktorovi této rubriky byl srdečný.

Dr Palkoskovi, jeho povzbuzování, kritickým poznámkám, námětům a radám, jež neobtěžoval si často zasílat, vděčím, že jsem se dal znovu, a to již trvale, na cestu šachové musy.

Co říkáte, je zajímavé. Snad opravdu se nedá popírat značný výchovný vliv této rubriky, zejména na úplně začátečníky. A co ostatní náš šachový tisk?

V roce 1919 odvážil jsem se zaslati úlohy také do „Časopisu českých šachistů“ a později i do jiných

rubrik, zvláště Machových, Havlových a rubriky Kuželkovy. Do ciziny — až na několik případů — jsem úloh nezasílal. Celkem bylo otištěno dosud asi 66 dvojtahových a 260 trojtahových úloh. Náležím již k nejstarší gardě žijících úlohářů, bylo mi 3. července tohoto roku 65 let.

Povšiml jsem si již dávno, že jste se nikdy zvláště nesnažil získati si úlohářské jméno také v cizině. Vaše úlohářské vystupování činilo vždy dojem noblesní skromnosti. Souvisí to snad s Vaším nazíráním na úlohovou tvorbu?

Vždy jsem viděl ve svém skládání i v řešení úloh jiných autorů především ušlechtilou zábavu, která v té venkovské odloučenosti přinesla mnohou útěchu v trampotách a tisních života. Z toho důvodu jsem se nikdy nepouštěl do studií různých těch úlohových škol, systémů, idejí i s jejich učenou terminologií. I když se dá tvorba šachových úloh rozdělovati do různých škatulek, přece zůstane pravdou, že každá ona škatulka by byla sama jednostraností, v níž by se umění šachové úlohy nemohlo plně vyžítí. Tak jako s radostným úzase-
sem staneme nad problémem důmyslné a těžké kombinace, jehož vý-

sledníci je třeba jenom jediný matový obrazec, tak i na druhé straně plně vychutnáme požitek z úlohy, která v pěkné formě má bohatost matovou, byť byla i bez vyslovené úlohové ideje. Tak jako jediný bílý pěšec, trčící mimo matovou síť, ruší dojem z krásy úlohy, tak zase lze proti tomu namítnouti, o jaké hodnoty bychom šachovou poesii ochudili, kdybychom všechny podobné práce z úlohové tvorby vymýtili. Svě jádro má konečně každá úloha. Rozhoduje jeho vnitřní kvalita i vnější forma, rozhoduje výslednice — maty, ale i cesta k nim, a rozhoduje — a to velmi často — subjektivní nazírání, jak o tom svědčí někdy až diametrálně se lišící posudky úloh z turnajů. Není těmito několika větami vystiženo cele mé šachové vyznání, a řeknu, že bych je nedovedl plně vystihnouti ani dlouhou úvahou. To se jen plně vycítuje a vyžívá a snad je nejlépe vysloveno souborem prací, jež do Vaší milé edice posílám.

Jsem Vám ještě povinen omluvou, že není možno v našich skromných poměrech vydati větší soubor Vašich prací. Co soudíte: Je lépe, pořídí-li výběr úloh určitého autora jiný znalec nebo — jako ve Vašem případě — sám autor?

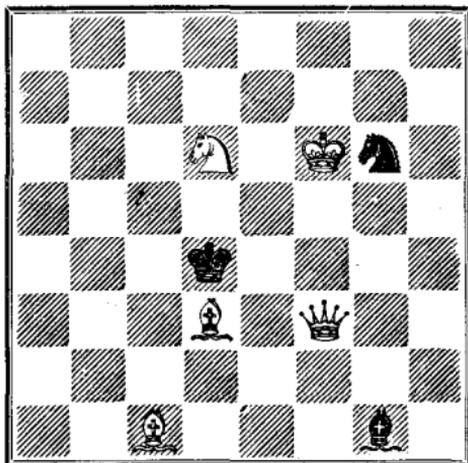
Nemyslil jsem, že bude mi vybíratí těžko a s jistými rozpaky; a přece tomu tak bylo, zvláště při druhém užším rozhodování asi ze 120 úloh, vyšlých z „prvního kola“. Jiný by snad rozhodl jinak, sám sobě je přece každý asi ne dobrým soudcem.

Děkuju Vám za to, že jste se uvolil pověděti nám něco o sobě. Tu druhou polovičku „z prvního kola“ si uschovejte. Za čas ji možná doplníme Vašimi novými pracemi a vydáme druhý díl. Na shledanou!

1.

Nové pařížské mody,

1901.

Mat 3. tahem.

1. Db7 Je5 (hr.) 2. Db4+;

1. — K×d3 2. De4+;

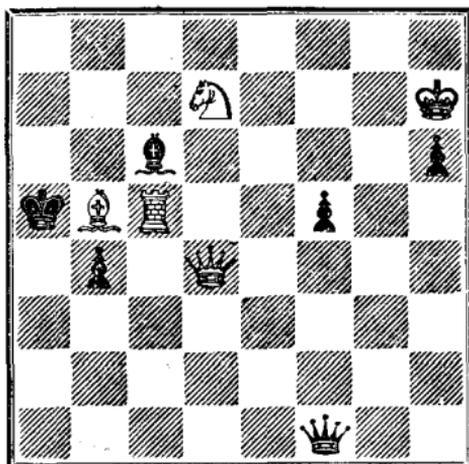
1. — Kc3 2. Db2+;

1. — Kc5 2. Je4+.

2.

Nové pařížské mody,

1901.

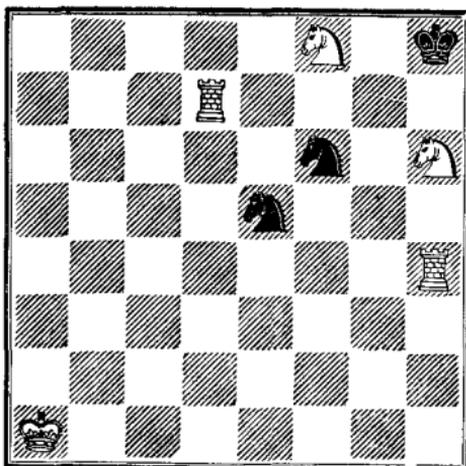
Mat 2. tahem.

1. Dh8.

3.

Nové pařížské mody,

1903.

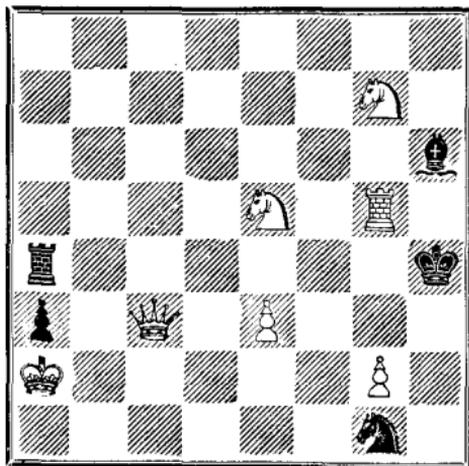
Mat 2. tahem.

1. Vg4.

5.

Nové pařížské mody,

1906.

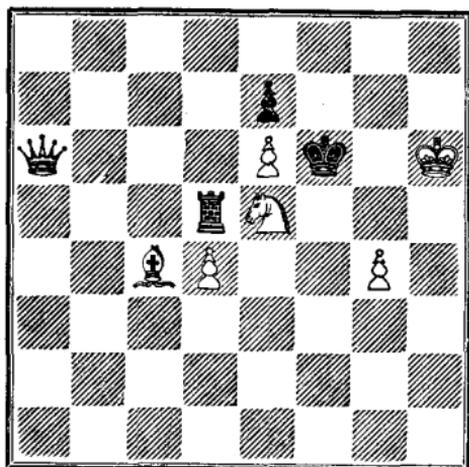
Mat 2. tahem.

1. Da5.

6.

Nové pařížské mody, 1906.

(Nová posice úlohy z r. 1901.)

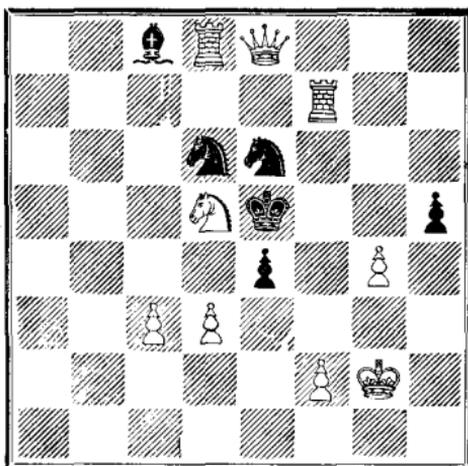
Mat 2. tahem.

1. Da1.

7.

Národní politika,

1918.

Mat 3. tahem.

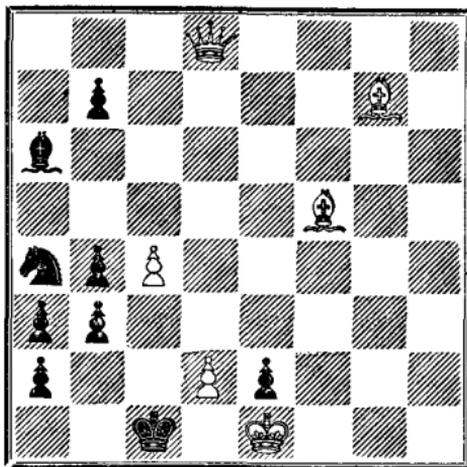
1. Ve7 h×g4 2. Dh5+;

1. — K×d5 2. Db5+.

8.

Časopis čes. šachistů,

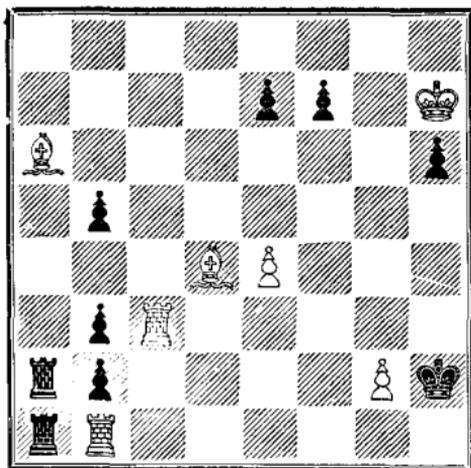
1919.

Mat 3. tahem.

1. Dg5 hr. 2. Sa1;
1. — Jc3 2. dxc3+;
1. — Sxc4 2. d3+;
1. — Jb6 2. d4+.

Časopis čes. šachistů,
1919.

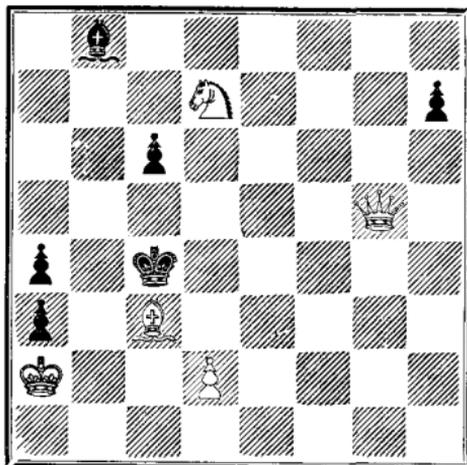
Mat 3. tahem.

1. e5 hr. 2. Sb7;
 1. — b4 2. Vh3+;
 1. — K×g2 2. Sb7+;
 1. — V×a6 2. V×b2.

10.

Národní politika,

1920.

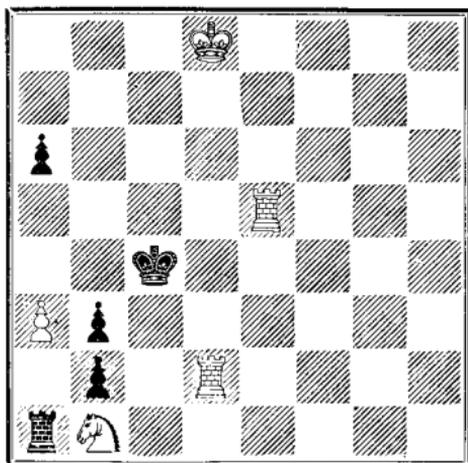
Mat 3. tahem.

1. Df6 hr. 2. Dd4+;
1. — Kd5 2. Df7+;
1. — Kd3 2. Df1+;
1. — c5 2. Da6+.

11.

Národní politika,

1921.

Mat 3. tahem.

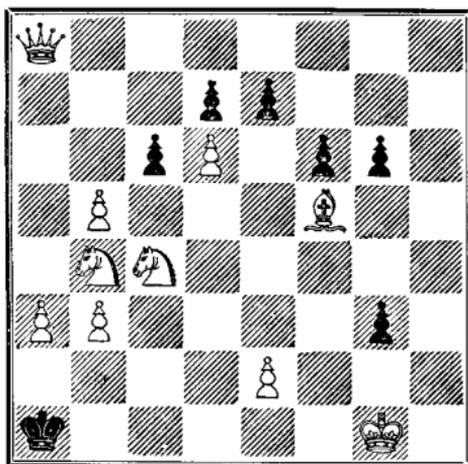
1. Va5 V×a3 2. Va—d5;

1. — V×b1 2. Vd—d5.

13.

Národní politika, 1921.

Roční soutěž, 3. cena.

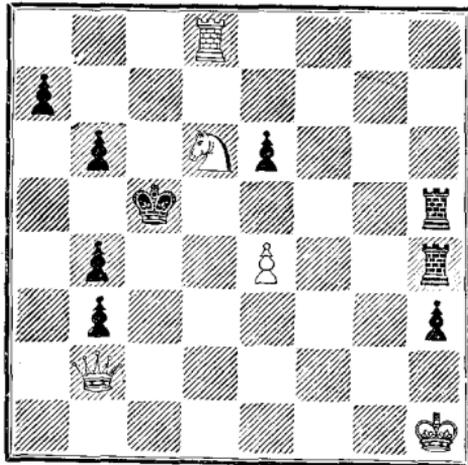
Mat 3. tahem.

1. Kg2 hr. 2. Dh8;
1. — c×b5 2. Df3;
1. — c5 2. K×g3.

14.

Národní politika,

1921.

Mat 3. tahem.

1. Dg7 hr. 2. Vc8+;

1. — e5, Vh7 2. Dg1+;

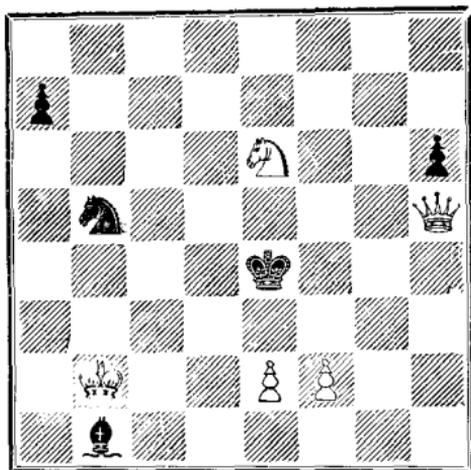
1. — b5 2. Jb7+;

1. — V×e4 2. Dc7+.

15.

Časopis čes. šachistů, 1921.

Roční soutěž, II. cena.

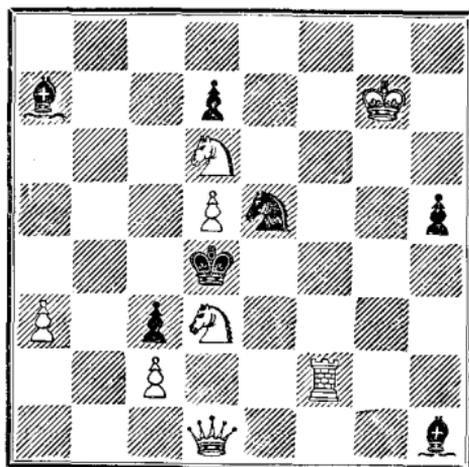
Mat 3. tahem.

1. Kc1 Jc7, Sa2 2. f4;
1. — Jc3 2. Kd2;
1. — Jd4 2. Jc5†;
1. — Sd3 2. e3;
1. — Ja3, d6 2. Dc5.

16.

Národní politika,

1922.

Mat 3. tahem.

1. Vf6 hr. 2. Dg1+;

1. — Jf7, g6, g4 2. Jb2+;

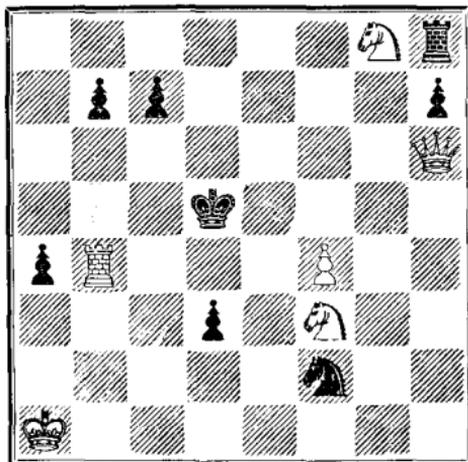
1. — K×d5 2. Jb4+;

1. — Jc4 2. Jf5+.

17.

Prager Presse,

1922.

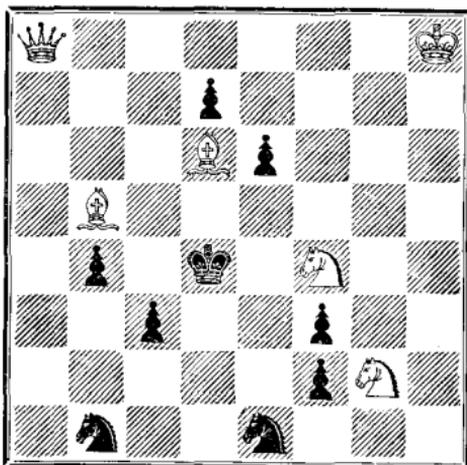
Mat 3. tahem.

1. Jd4 c6 2. Je6;
1. — Kc5 2. Df8+;
1. — Ke4 2. Jf6+;
(1. — hr. 2. De6+.)

18.

Lidové noviny,

1922.

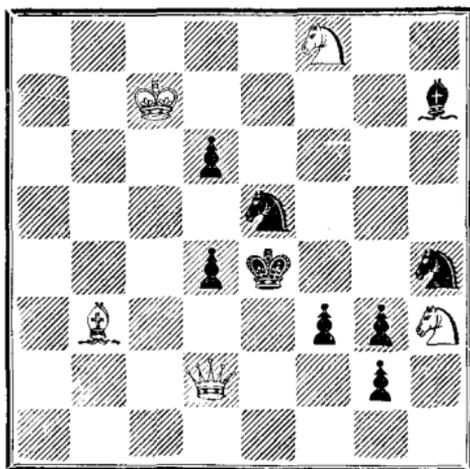
Mat 3. tahem.

1. Kh7 f×g2 2. Je2+;
1. — J×g2 2. Da7+;
1. — Jd3 2. J×d3;
[1. — hr. 2. Dh8+.]

19.

Časopis čes. šachistů, 1922.

III. mezinár. soutěž ÚJČŠ, IV. c.

Mat 3. tahem.

1. Jd7 (hr. 2. Jf6+);

1. — J×d7 2. De1+;

1. — Je—g6 2. Jg5+;

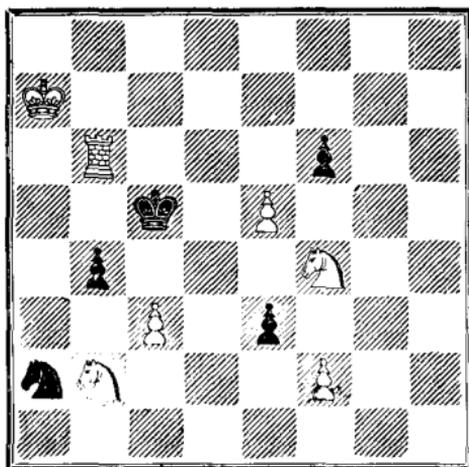
1. — Jg4 2. Sc4;

1. — Jc4 2. Sc2+.

21.

Česk. republika,

1923.

Mat 3. tahem.

1. f3 b×c3 (hr.) 2. Jfd3+;

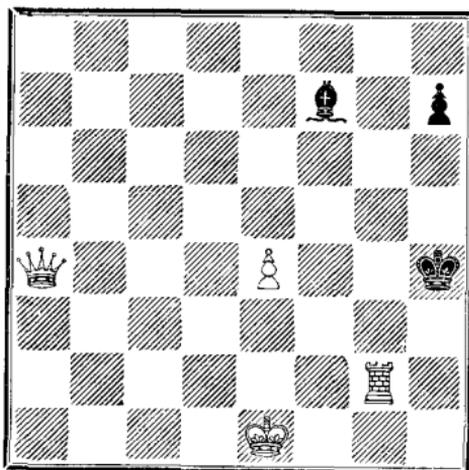
1. — J×c3 2. Jb—d3+;

1. — f×e5 2. Je6+.

22.

Lidové noviny,

1923.

Mat 3. tahem.

1. Dd4 Se6 (c4, b3) 2. Dg7;

1. — Kh5 2. De5+;

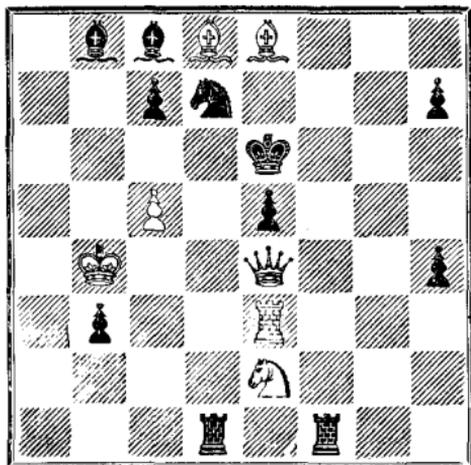
1. — h6 2. e5+;

1. — Se8 (g6) 2. Dd6.

23.

Lidové noviny, 1924.

Roční soutěž, V. cena.

Mat 3. tahem.

1. Sh5 hr. 2. Dc4+;

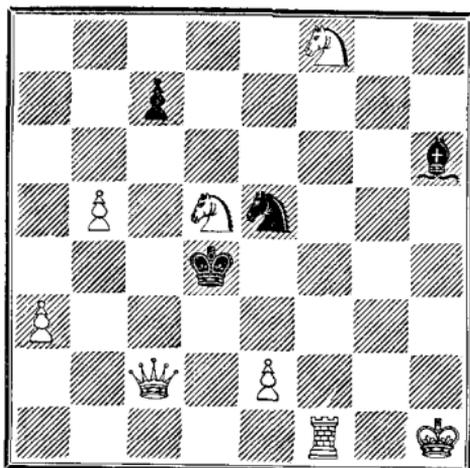
1. — Sc8~ 2. Dg4+;

1. — Jxc5 2. Dc6+.

24.

Národní politika,

1924.

Mat 3. tahem.

1. Vf5 (hr. 2. Je6+;)

1. — K×d5 2. Dd3+;

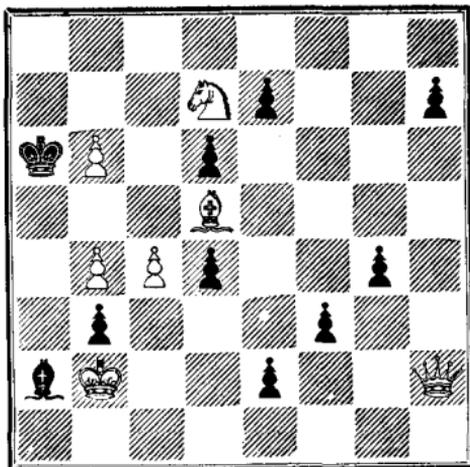
1. — c5 2. Dc3+;

1. — S×f8 2. e3+.

25.

Národní politika,

1924.

Mat 3. tahem.

1. Dg3 hr. 2. De1;

1. — f2 2. Dg2;

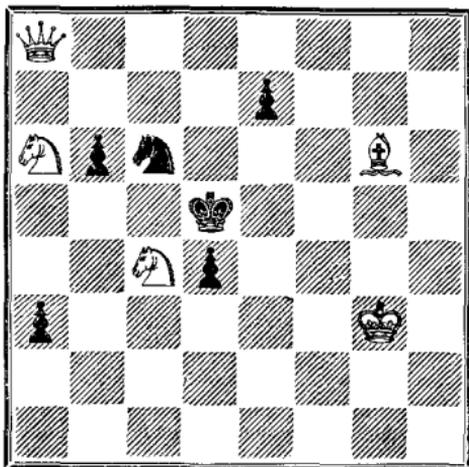
1. — d3 2. Df2;

1. — e6 2. D×d6.

26.

Prager Presse,

1925.

Mat 3. tahem.

1. Dc8 (hr. 2. Sd3;)

1. — d3 2. Dd7+;

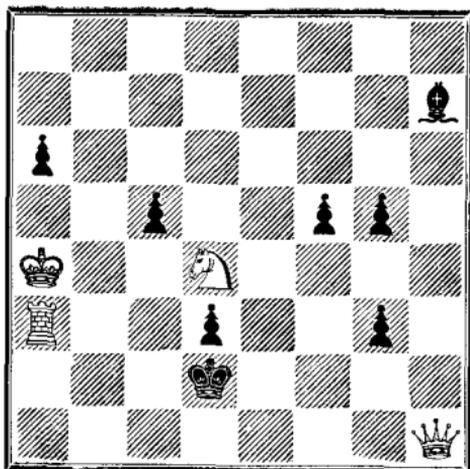
1. — K×c4 2. D×c6+;

1. — b5 2. Sf7+.

28.

Národní osvobození,

1925.

Mat 3. tahem.

1. Df3 c4 2. Va2+;

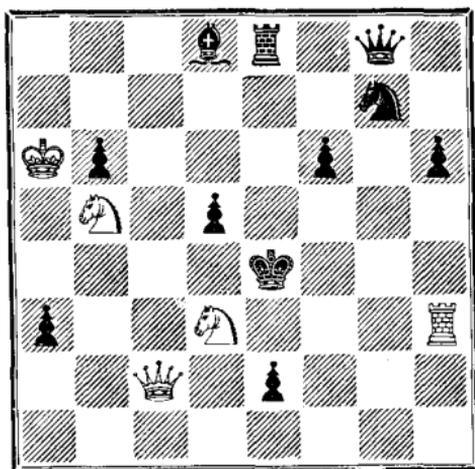
1. — f4 2. Dg2+;

1. -- c×d4 2. Va2+.

29.

Slovenský národ, 1926.

Mezinár. turnaj, I. cena.

Mat 3. tahem.

1. Vd3 Kf5 2. Dc8+;

1. — Jf5 2. Da4+;

1. — d4 2. Dc6+;

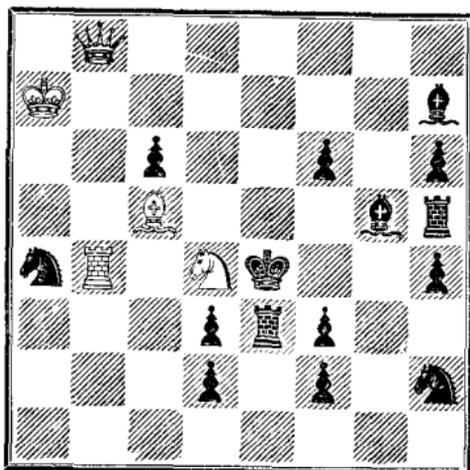
1. — e1D 2. Dg2+;

(1. — hr. 2 D×e2+)

30.

Slovenský národ, 1926.

Mezinár. turnaj, III. cena.

Mat 3. tahem.

1. Dc8 Kf4 2. Sd6+;

1. — Kd5 2. Dxc6+;

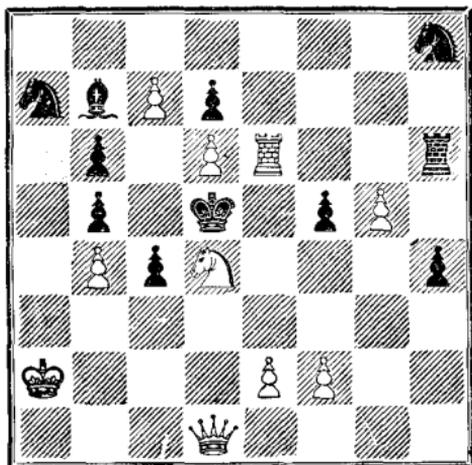
1. — Jxc5 2. Jxc6+;

(1. — h5. 2. De6+.)

31.

Nová Praha, 1926.

Mezinár. turnaj, V. cena.

Mat 3. tahem.

1. f4 Sb7~ (hr.) 2. Jc6+;

1. — V×e6 2. J×b5+;

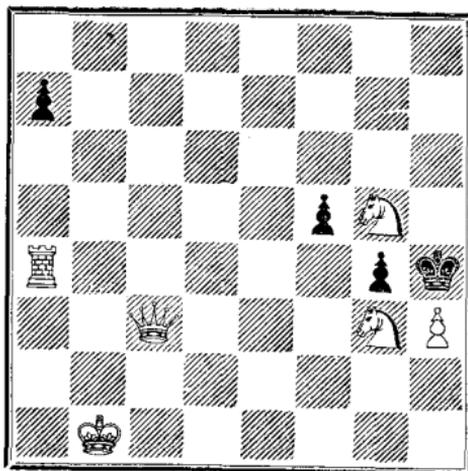
1. — Jf7 2. J×f5+;

1. — d×e6 2. Jf3+.

32.

Písecké listy,

1926.

Mat 3. tahem.

1. Db4 hr. 2. D×g4+;

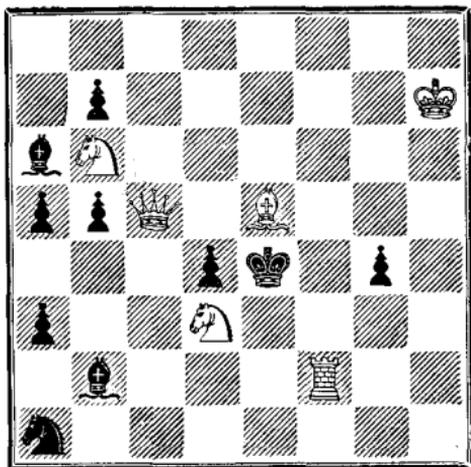
1. — K×g5 2. De7+;

1. — K×g3 2. De1+.

33.

Národní osvobození, 1927.

Roční soutěž, I. č. uzn.

Mat 3. tahem.

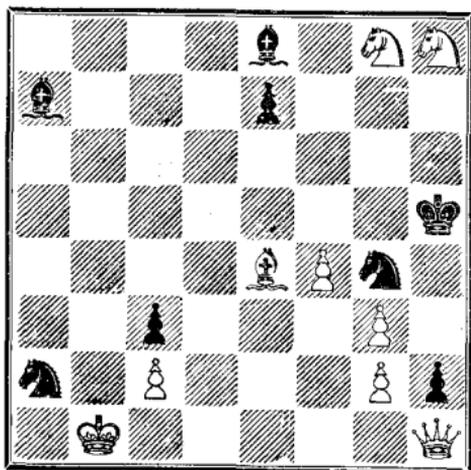
1. Sf4 Jb3 2. Kg6;

1. — Jc2 2. Dc8;

1. — K×d3 2. Sd2.

Nová Praha, 1927.

Mezinár. turnaj PVV, II. cena.

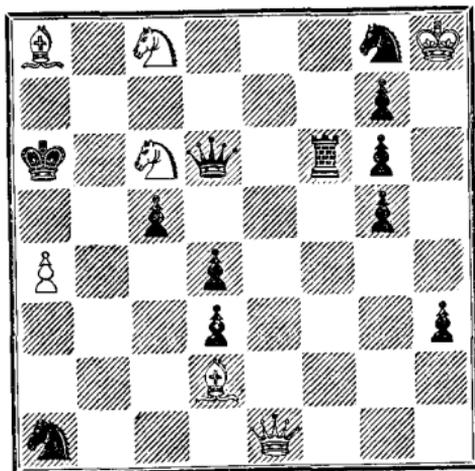

Mat 3. tahem.

1. Dd1 hr. 2. Sf5;
 1. — Jc1 2. Dd7;
 1. — Sf7 2. Dd5;
 1. — e6 2. Sf3;
 1. — h1D 2. D×h1†.

Nya Dagligt Allehanda, 1927.

Turnaj „Trollhättans S.“, III. č. u.

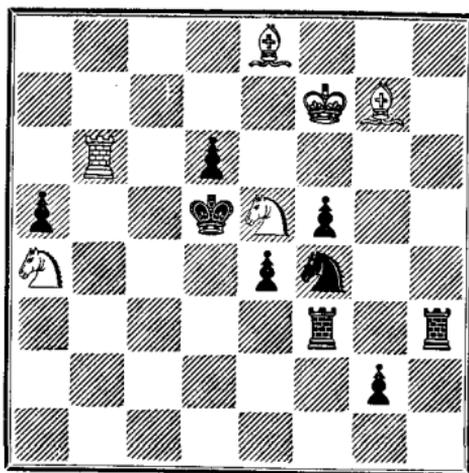

Mat 3. tahem.

1. De4 Vt5 2. De6;
 1. — De5 2. Dd5;
 1. — c4 2. D×d4;
 1. — D×c6 2. S×c6;
 1. — Dg3 (hr.) 2. D×d3+.

Prager Presse, 1928.

Mezinár. turnaj, 2. č. uzn.

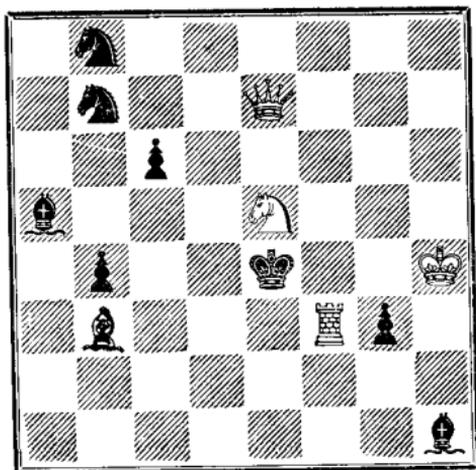
Mat 3. tahem.

1. Jc4 Vf2 2. Vb4;
 1. — e3 2. Jb2;
 1. — Vb3 2. V×d6+;
 1. — hr. 2. Vb5+;
 1. — K×c4 2. Jb2+.

37.

Česk. Šach,

1928.

Mat 3. tahem.

1. Kh5 hr. 2 Dh4+;

1. — S×f3+ 2 Jg4+;

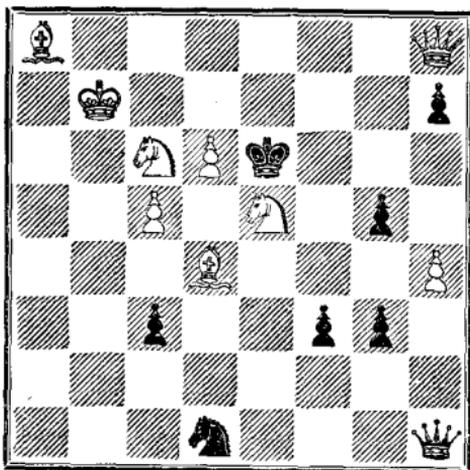
1. — Kd4 2; J×c6+;

1. — Sd8 2. D×b4+.

38.

Národní politika, 1928.

Roční soutěž, č. uzn.

Mat 3. tahem.

1. Kb6 g×h4 2. Se3;

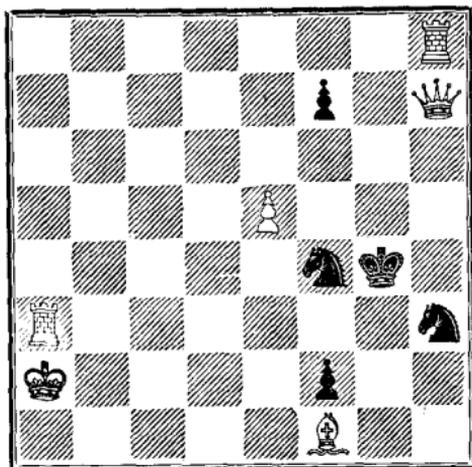
1. — Kd5 2. Je7+;

1. — D×h4 2. Jd8+.

39.

De Maasbode, 1928.

Turnaj Holandsko—Česk., I. cena.

Mat 3. tahem.

1. Va4 hr. 2. Vg8+;

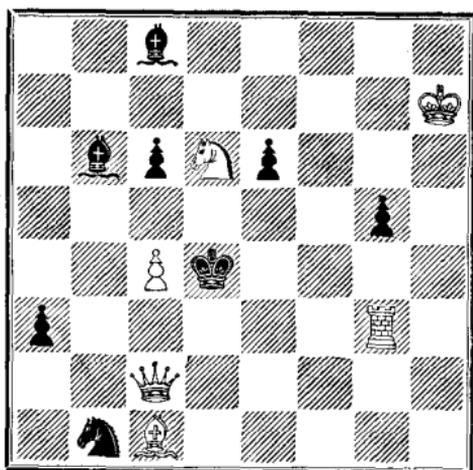
1. — Jg5 2. Se2+;

1. — Kf3 2. D×h3+.

40.

Česk. Šach, 1929.

Roční soutěž, VI. cena.

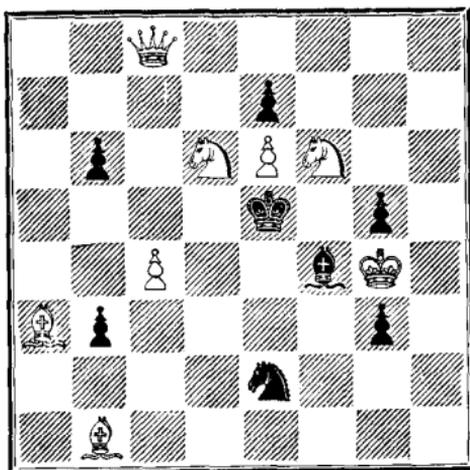
Mat 3. tahem.

1. Dh2 hr. 2. Se3+;
1. — Kc5 2. Vb3;
1. — Ke5 2. Vg4+;
1. — Jd2 2. Vd3+.

41.

Národní politika, 1929.

Roční soutěž, č. uzn.

Mat 3. tahem.

1. Kh5 e×f6 2. Jf5;

1. — K×f6 2. Dh8+;

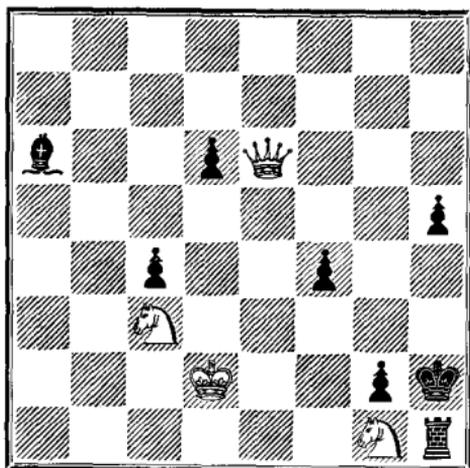
1. — Kd4 2. Jf5+;

1. — hr, 2. Jg4+.

42.

De Maasbode,

1929.

Mat 3. tahem.

1. Df5 hr. 2. D×f4+;

1. — f3 2. J×f3+;

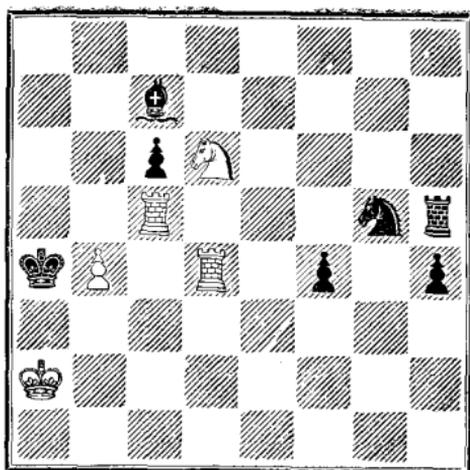
1. — V×g1 2. D×h5+;

1. — K×g1 2. Je2+.

44.

Nová doba,

1930.

Mat 3. tahem.

1. Vd - c4 hr. 2 Jb7;

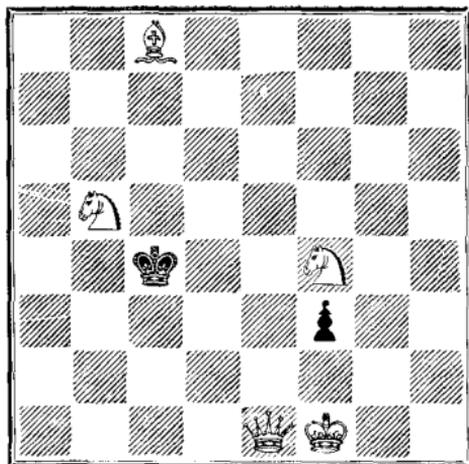
1. — Jg5 ~ 2. Je4;

1. — Sb6 2. b5+.

45.

Česk. Šach,

1928.

Mat 3. tahem.

1. Jd3 K×b5 2. Db4+;

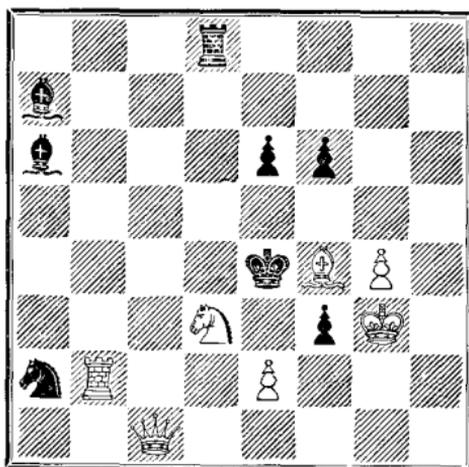
1. — K×d3 2. Dc3+;

1. — f2 2. De6+.

46.

Národní politika, 1931.

Chocholoušův memoriál, II. cena.

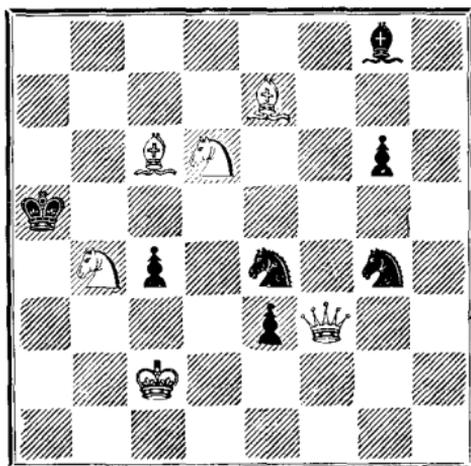
Mat 3. tahem.

1. Vd2 V×d3 2. Dc6+;
1. — Vd4 2. Jf2+;
1. — S×d3 2. Dc4+;
1. — J×c1 (hr.) 2. Jc5+.

47.

Česk. Šach, 1931.

Jub. mezin. turnaj ÚJČŠ, VI. cena.

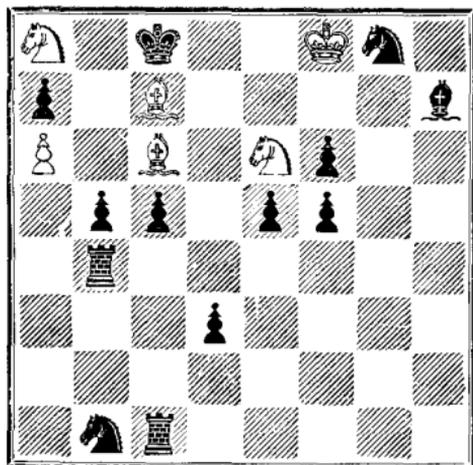

Mat 3. tahem.

1. Df4 hr. 2. J×c4+;
1. — Jc5 2. Jb7+;
1. — J×d6 2. Sd8+;
1. — Je5 2. D×e5+.

Národní politika, 1931.

Jubil. mezin. turnaj, I. č. uzn.

Mat 3. tahem.

1. Sd5 Kd7 2. Jd8;

1 — Va4 (hr.) 2. J×c5;

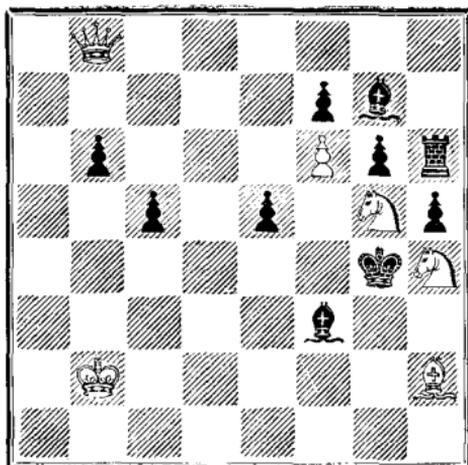
1. — Vd4 2. J×d4;

1. — Jc3 2. Sb7+.

49.

Národní politika,

1935.

Mat 3. tahem.

1. Kc1 K×h4 (hr.) 2. D×e5;

1. — Sf8 2. Jg · f3;

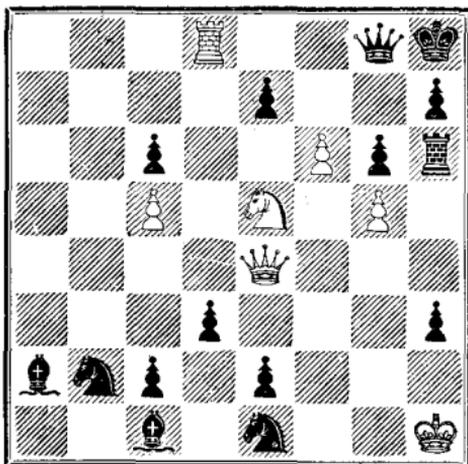
1. — S×f6 2. Dc8;

1. — K×g5 2. D×e5+.

50.

Nya Dagligt Allehanda,

1936.

Mat 3. tahem.

1. Dd4 hr. 2. Jf7+;

1. — Jf3 2. f7;

1. — Sd5+ 2. D×d5;

1. — Vh4 2. J×g6+;

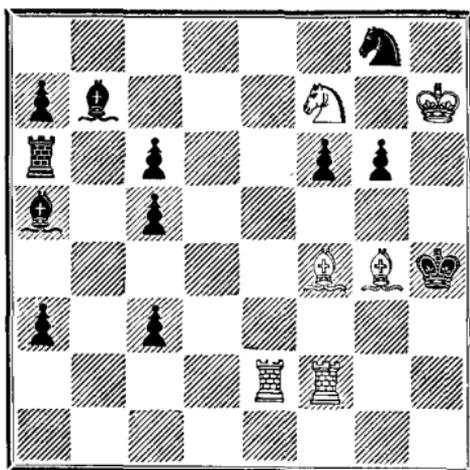
1. — D×d8 2. D×d8+;

1. — e×f6 2. Jf7+.

51.

Česk. šach,

1937.

Mat 3. tahem.

1. Ve4 Sc8 (hr.) 2. Sd6;

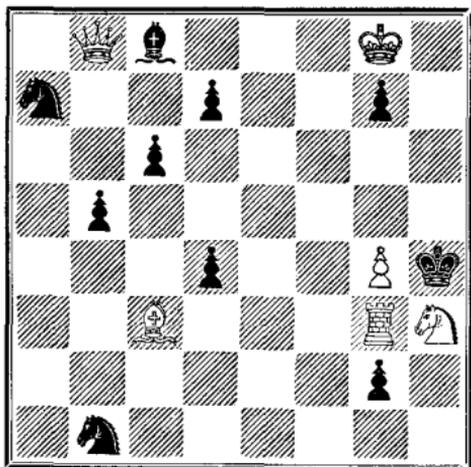
1. — Vb6 2. Vg2;

1. — f5 2. Vh2+.

52.

Národní osvobození,

1937.

Mat 3. tahem.

1. Dd6 hr. 2. V×g2;

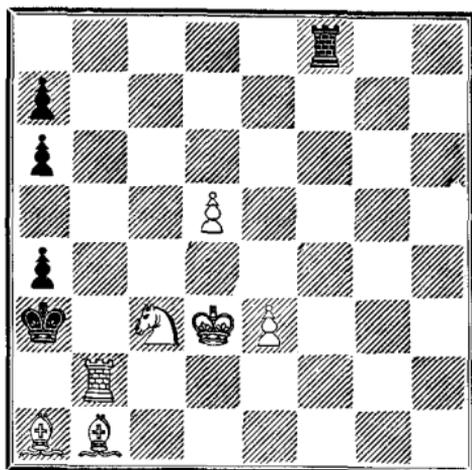
1. — J×c3 2. Jg1;

1. — Jd2 2. S×d2.

54.

Národní politika,

1938.

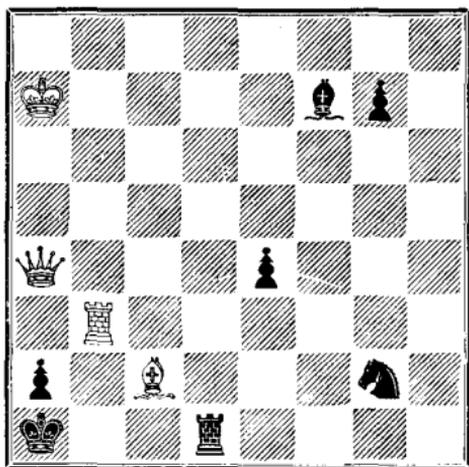
Mat 3. tahem.

1. Ke2 hr. 2. Sf5;
1. — Ve8, g8, h8 2. Se4, g6, h7;
1. — Vc8 2. Vb7;
1. — Vf4 až f1 2. K(P)×V.

55.

Národní politika, 1938.

Roční soutěž, 1. č. uzn.

Mat 3. tahem.

1. Db5 S×b3 (hr.) 2. De5+;

1. — Sd5 2. Da5;

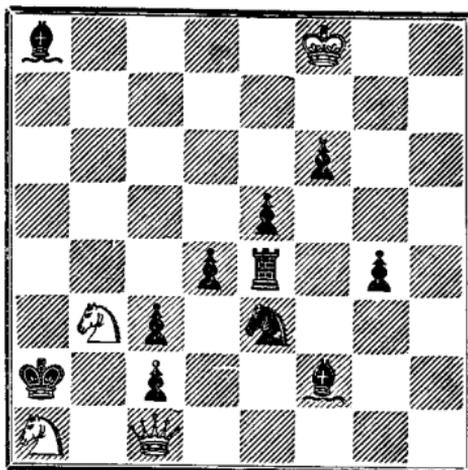
1. — Vd5 2. Vb1+;

1. — Vd7·|· 2. D×d7

56.

Národní osvobození, 1938.

Roční soutěž, pochv. zm.

Mat 3. tahem.

1. Jc5 hr. 2. Jab3;

1. — Jc4 2. J×c2.

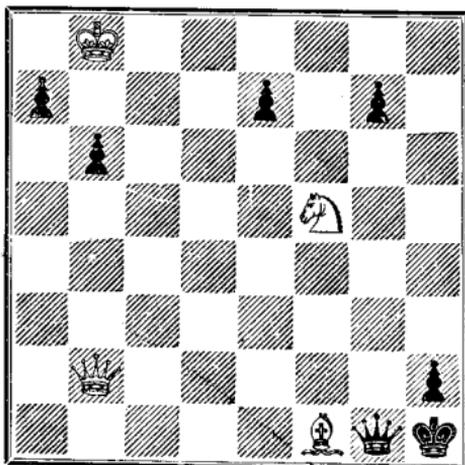
1. — Sd5 2. Jd3;

1. — Jd5 2. D×c2+.

57.

De Maasbode, 1938.

Roční soutěž, 4. č. uzn.

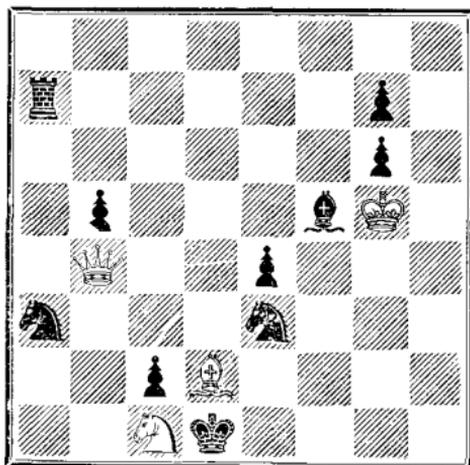
Mat 3. tahem.

1. Dc1 Df2 (g6) 2. Sh3+;
1. — Dc5 2. Sc4+;
1. — e5 2. Jh4;
1. — De3 2. D×e3;
1. — Dg3+ 2. J×g3+;
(1. — hr. 2. Dc6+.)

58.

Šach, 1939.

Pololetní soutěž, I. cena.

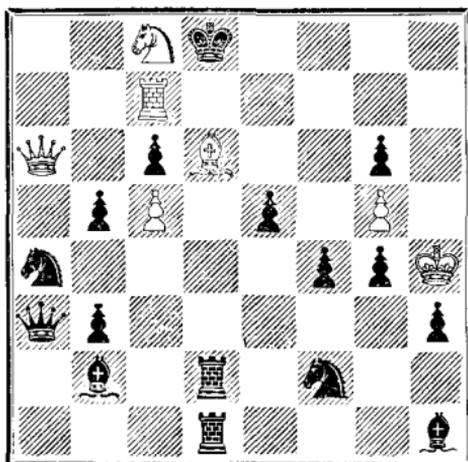
Mat 3. tahem.

1. Dd4 Vd7 (hr.) 2. D×e3;
1. — Ja—c4 2. Sa5+;
1. — Jg2 2. Sf4+;
1. — Jb1 2. Sc3+;
1. — Jf1 2. Se3+.

59.

Národní politika,

1940.

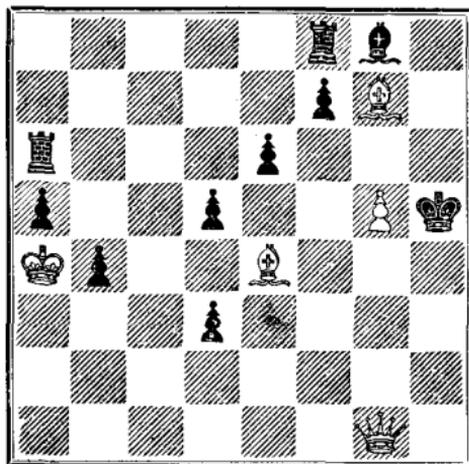
Mat 3. tahem.

1. Vg7 Sd5 2. Ve7;
1. — e4 2. D×c6;
1. — V×d6 2. J×d6;
(1 — J×c5 2. Jb6.)

60.

Originál.

Věnován Mir. Soukupovi.

Mat 3. tahem.

1. Sf6 d×e4 (hr.) 2. g6;
1. — e5 2. Sf5;
1. — d2 2. Sf3+;
1. — Kh4 2. g6+.

Vydal

Miroslav Soukup

jako 7. svazek své edice

„ŠACHOVÉ UMĚNÍ“

ve 100 výtiscích, z nichž

tento má číslo

V Praze v prosinci 1940.

